

17. obletnica
ujedinjenja

Jutri obhajamo novo obletnico ustanovitve naše narodne države, v kateri so se združili pod varno skupno streho Srbi, Hrvati in Slovenci ter si s tem ustvarili pogoje ne samo za obstanek, marveč tudi za svojo bodočnost. Zato je obletnica ujedinjenja največji narodni praznik za vse osvobodene Jugoslovane ter je tudi bratom v suženstvu svetla zvezda, ki jim obljublja boljšo bodočnost.

Kakor vsaka mlada država, tako je moralna tudi Jugoslavija od svojega postanka dalje boriti z mnogimi notranjimi težkočami ter se varovati pred tujimi nakanami. Bili so v njenem razvoju trenutki, ko smo se bali za njeno usodo. "Kaj bo?" — smo se vpraševali po maršallem atentatu, ko je padel kralj-ujedinitelj: "Zdaj bo!" — so tedaj veselili sovražniki Jugoslavije.

Mlad organizem, ki ima v sebi dovolj življenjske sile, premaga tudi najhujše krize. Tako je i Jugoslavija srečno premostila težkoče in nevarnosti, ki so ji zrozile. Maršallesi zločin, ki naj bi bil začetek razkosanja naše narodne države, je le še trdneje združil Srbe, Hrvate in Slovence ter učvrstil temelje jugoslovanske kraljevine tako, da še najbolj zagrizeni sovražniki Jugoslavije ne sanjajo več o možnosti njene razpada.

Zato ima letošnja proslava ujedinjenja še poseben pomen in posebno važnost: najhujšo nevarnost smo Jugoslovani srečno in častno premostili, brez najmanjših pretresljajev.

In to upravičuje najlepše nade za bodoči razvoj naše narodne države, od katerega je odvisen tudi kulturni, socialni in gospodarski razvoj slovenskega, hrvaškega in srbskega naroda.

Kaj bi bilo na primer z nami, Slovenci, če bi bili prepuščeni sami sebi? Postali bi ržev zemlje lačnega tučca in v naših primorskih bratih se zrcali usoda, ki bi bil deležen ves naš narod: oropan vseh pravic, preganjan in tlačjen, bi bil neizogibno zapisan — če že ne smrti — pa vsaj bridkemu trpljenju in hudemu zastoju. In za Hrvate velja po priliki isto, saj tudi na njihovo zemljo gleda tujec s poželjivim očesom z zapada in z vzhoda. Mar ni verjetno, da bi bil Mussolini drugam usmeril svojo vojsko, in ne v vročo Afriko, če bi se bile prilike v Jugoslaviji razvijale drugače nego so se?

Močna Jugoslavija pa brzda apetite pohlepnihih sosedov in močna Jugoslavija je tudi še edino upanje bratov v robstvu.

Zato je naša dolžnost, da to našo državo čuvamo, da jo podpiramo z besedo, z dejanji in tudi s svojo neomajno vero v njeno vedno lepšo bodočnost. Kdor pa ruje proti njej z besedo, s peresom ali kakorkoli, ta ruje tudi proti usodi Slovencev, usodi Hrvatov in usodi Srbov, zakaj usoda vsakega posameznega jugoslovanskega plemena je odvisna od usode naše skupne narodne države. Kdor je dober Slovenec, dober Hrvat ali dober Srb, ta mora biti tudi, in pred vsem, dober Jugoslovani. Ni bilo vedno vse tako, da bi bil moral biti vsak zadovoljen. Vendar pa je Jugoslavija naša hiša, ki jo bo narod polagoma po svoji volji uredil tako, kakor bo sam hotel. Nihče drugi ni v njej gospodar.

V pripravi, da nam je Jugoslavija potrebna, v zavesti, da je neomajna, in v trdni veri, da se morajo v njej, prej ali slej, združiti vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, pa tudi bratje Bolgari, obhajamo letos naš največji narodni praznik!

ABESINSKI ODPOR SE JE ZAČEL

Preokret na abesinskih bojiščih - Italijani se umikajo na severu in jugu - Razburjenje v Rimu, ker namerava Zveza narodov prepovedati uvažanje petroleja v Italijo

Na abesinskih bojiščih je nastal te dni preokret. Doslej so poročila govorila vedno le o prodiranju italijanske vojske, toliko na severni kolikor na južni fronti. Sedaj pa se je začel abesinski odpor. Vest, ki prihaja iz bojišč, javljajo ne samo, da so se vršile že razne večje bitke, marveč, da so se Italijani tudi začeli umikati ter da se vpadniške vojske polasča malodušnost radi pod nebnih in terenskih neprilik, tropskih bolezni, ki se širijo v njenih vrstah in pa zavoljo neprestanih abesinskih napadov, kateri se vrše po večini iz zasede.

Tako so pri Vombertu, blizu Makalleja, čete dežazmača Kasse Sabatija iznenada napadle večjo italijansko kolono, ko je počivala ter se pripravljala k obedu. Tristo italijanskih vojakov je obležalo na bojišču mrtvih in mnogo je bilo ranjenih. Med padlimi je tudi neki italijanski polkovnik. Abesinci so zaplenili 200 pušk in mnogo strojníc.

Pri Anneleju, na južni fronti, so Abesinci čakali v zasedi na italijansko kolono. Ko se je približala, so otvorili strahovit ogenj, deloma iz strojníc, ki so jih bili že prej odnesli vpadnikom. Italijani so začeli bežati ter ostavili na bojišču štiri tanke in dva oklopna avtomobila. Posadko teh vojnihih vozil so Etiopci obglavili na licu mesta.

V zadnjih dneh je prišlo tudi na drugih krajih do podobnih krvavih spopadov med Italijani in Abesinci. Izgleda, da se je etiopska vojska začela živahneje gibati, odkar se je mudil na fronti cesar Hajlé Selassije, ki je vojske naveduševal za sveto vojno proti napadalcem. Po par dneh se je cesar vrnil v glavno mesto.

Važno akcijo je začela abesinska vojska pod vodstvom rase Deste ter dežazmača Alija pri Dolu, blizu so-



Italijanske rezerve hite pri Aksumu na pomoč prednjim stražam

fenziva popolnoma ustavila, marveč so se začeli celo umikati. Posadka v Makalléju je zapustila to pred nedavnim zasédeno naselbino ter se spet umaknila proti Adigratu.

Novi vrhovni poveljnik italijanske afriške vojske je prisel v Eritrejo ter je v četrtek prevzel poveljstvo. Rimska vlada polaga sedaj svoje upe v maršala Badogliu, ki slovi kot spreten vojskovodja, pa upa, da se bo sedaj vojna sreča obrnila.

Tudi v Evropi postaja položaj vedno bolj neugoden za Mussolinijev režim. Posledice sankcij, ki se izvajajo z veliko večjo strogostjo, nego so Italijani mislili, so se začele že močno čutiti v Italiji. Sedaj pa

pripravlja Zveza narodov še hujši ukrep. Prepovedati namerava izvažanje v Italijo petroleja, premoga in kovin. Mnoge države so že izjavile, da so pripravljene razširiti sankcije tudi na te predmete in akcije se bodo pridružile tudi Združene države Severne Amerike, ki niso članice ženevske organizacije.

V Rimu so radi teh načrtov sila razburjeni. In to je povsem razumljivo. Če Italiji odrežejo dobavo petroleja, se dolgo ne bo mogla več upirati. Petrolej oziroma bencin Italija nujno rabi, če hoče nadaljevati s svojo kampanjo v Afriki; brez te dragocene tekočine se njeni tanki, oklopni avtomobili, kamijoni in

druga motorna vozila, vstevši letala, spremene v mrtvo orožje.

Mussolinijevi diplomati so začeli živahno akcijo, da bi načrt preprečili. Prikrto groze, da bo prepoved uvažanja petroleja pomenila izbruh vojne v Evropi. Pri Lavalu so nekaj dosegli: ženevski odbor osemnajstotice, ki se je imel sestati večeraj ter sklepati o petroleju, je na francosko prigovarjanje odgodil svoj sešatek do 5. decembra. Že sedaj se pa lahko z gotovostjo reče, da se bodo sankcije razširile tudi na zgoraj navedene predmete in bo to izredno hud udarec za Italijo.

Naj še omenimo, da je Mussolini poslal v Pariz posebnega odposlanca, ki je imel nalogo poizvedeti, kakšno stališče bo zavzela Francija, če pride na Sredozemskem morju do kakšnega spopada med Italijani in Angleži. Laval je brez oklevanja povedal, da bodo vse članice Zveze narodov nastopile z vojaškimi ukrepi proti Italiji, če napade angleško brodovje.

NOVA VLADA NA
BOLGARSKEM

Bolgarska vlada, kateri je načeloval Andrej Tošev, je podala ostavko. Novi kabinet je takoj sestavil Kosejanov, ki je prevzel tudi vodstvo zunanjih poslov.

Ostali člani novega ministrstva so: General Sado (notranje zadeve), general Tukov (vojna), Jovov (solstvo), Pešev (pravosodje), Ganev (finance), Valev (gospodarstvo), Stojanov (promet), Ganev (javna dela).

Novo vlado tvorijo po večini strokovnjaki v finančnih, gospodarskih in delovnih zadevah. Namen Kosejanovega kabineta je tudi pospešiti priprave za spremembo ustave, ki jo predlaga kralj Boris.

ODGODITEV PROCESA
PROTI MARSEILLESKIM
ATENTATORJEM

Kakor smo že poročali v zadnji številki, je bil proces proti marseilskim atentatorjem odgoden na zahtevo novega zagovornika. Proces se bo baje nadaljeval šele v januarju. Odgoditev ni napravila v Beogradu najboljšega vtisa ter je "Vreme" v par člankih kritiziralo postopanje francoskih oblasti v tej stvari.

Razpadanje
Kitajske

En del severne Kitajske se je te dni spet odcepil od republike. Pod vodstvom Yin-Cun-Kenga se je v Tung-Čavu ustanovil "Samostojni protikomunistični svet vzhodnega Hopeja" ter proglasil neodvisnost pokrajine, ki šteje okrog pet milijonov prebivalcev.

Pri tem novem cepljenju Kitajske imajo seveda spet besedo Japonci. Združene države in Anglija se sedaj posvetujejo, ali bi ne kazalo nastopiti tudi proti Japonski s podobnimi sankcijami, kakor se sedaj izvajajo proti Italiji, da bi se na ta način zajezilo militaristično prodiranje Japoncev v Severno Kitajsko.

Menda ni še nikoli vladalo toliko zanimanja za nobeno prireditve, kakor vlada sedaj za veliko otroško pravljico v treh dejanjih "V kraljestvu palčkov", ki se bo uprizorila v nedeljo, 8. decembra t. l., v lepi Armenski dvorani, ul. Acevedo 1353, v bližini križišča prometnih ulic Rivera in Canning.

To izredno zanimanje je povsem upravičeno ne samo zaradi efektne Ribičičeve igre in prekrasne Gerbeve glasbe, marveč tudi radi dejstva, da nastopi v igri okrog petdeset (!) naših malčkov — torej pravcata mala vojska našega izseljenškega naraščaja. In to je gotovo zelo važen dogodek v naši naselbini.

Petdeset naših otrok bo igralo, pe- lo in rajalo na odru! Kdo jih ne pojde gledat?

Uprizoritev "Kraljestva palčkov" predstavlja vsega uvaževanja vreden napor, ki ga doprinese "Tabor". Pripravi mora posebno kuliserijo nalašč za to igro, razne tehnične pripomočke za dosego oderskih efektov, obleči kot palčke petdeset malih igralcev in igralke, lepo skupino vil itd. Vse to poleg napora, ki ga predstavlja izvežbanje otrok v petju in igranju, izvežbanje orkestra, kateri bo izvajal vse glasbene točke, ter dosega popolne skladnosti med odrom in orkestrom.

To niso malenkosti, ako upoštevamo, da se celo v starih krajih, kjer so otroci posečali slovenske šole, rabili tudi po tri mesece za nastudiranje igre.

V kratkih potezih je vsebina te pravljice sledeča: Mala Anica se je zgubila v gozdu, pa je prišla do dupline, v kateri je kraljestvo palčkov. Vrtar pri vходу jo junaske agrabí ter privede pred močnega kralja. Kralj bi rad, da bi Anica postala kraljica, Anica pa koprni le po matici, po svoji zlati mami. Kaj pa je mamica? Palčki tega ne vedo in tudi Anica jim s svojo razlago ne more pojasniti. Mamica je zanj pač mamica; velika in dobra. Kralj tega ne more razumeti, pa mu vile priskočijo na pomoč ter mu povedo, da je mamica ljubezen, sreča in zaklad, tak zaklad, da ga vse neizmerno bogastvo kraljestva palčkov ne obtehta.

Kralj, ki bi rad na vsak način pridržal Anico v svojem kraljestvu, pošlje tri svoje podložnike v svet, da mu prinesejo srečo, zaklad in ljubezen. Po napornem iskanju se palčki vrnejo: prvi prinese skrinjico z zlatniki, ker je izsledil skopuha, ki je skrinjico objemal ter vzdihoval, da jo hudo ljubi in da bi brez nje ne mogel živeti; drugi palček pride z lavorjem vencem, katerega je odnesel pesniku, ki je venec (znak slave) smatral za svojo največjo srečo, po kateri je koprnel vse svoje življenje; tretji kraljev odposlanec — hudomušni Norček — privede pa mačko, ker je videl, kako je stara baba objemala ter vzdihovala: "Ti si moj zaklad!"

Ono, kar so palčki prinesli, ne more nadomestiti Anici zlate mamic. Kralj pa se le noče odpovedati svojim načrtom in sklene vkljub vse mu kronati Anico ter jo pridržati v svojem kraljestvu. Anica pa se vili namasmli. Skleneno, da jo odvede iz čarobnega kraljestva ter jo spet vrnejo mami. Zvečer priplešejo iz gozda, uspravajo palčke, odvedejo Anico, na njeno mesto pa položijo v zlato posteljico porcelanasto punčko, prav tako oblečeno, kakor Anica, in v vsem njej podobno.

Palčki se prebude. Pričlika se posteljici in v zboru prosijo:

(Dalje na 2. str.)

Nocoj, 30. novembra 1935, se bo vršila velika

PROSLAVA
PRAZNIKA UJEDINJENJA

V DVORANI "CENTRO ALMACENOS",

ul. Pte. L. Sáenz Peña 242/(blizu trga Congreso)

Začetek ob 9. uri zvečer

SPORED:

- Govor br. staroste dr. Koste Veljanovića o pomenu 1. decembra.
- Argentinska in jugoslovanska himna.
- Proste vaje — izvaja Sokol Bs. Aires I.
- Jakob Aljaž: "Na dan!", poje moški zbor "Tabora"
- "Zrinsko Frankopanka", od Iv. Zajca, poje zbor Gospodarskega in Podp. društva Slovencev iz Ville Devoto.
- "Iz bratskog zagrljaja" — simbolične vaje Sokola Bs. Aires I.
- Anton Hajdrih: "Jadransko morje", pojeta združena zbor G. P. D. S. iz Ville Devoto in I. D. "Tabora"
- Vaje na orodju — izvaja Sokol Bs. Aires I.

PO SPOREDU: PLES DO ZORE, SREČKANJE TER RAZNA IZNENADENJA

Svira "Taborov" orkester

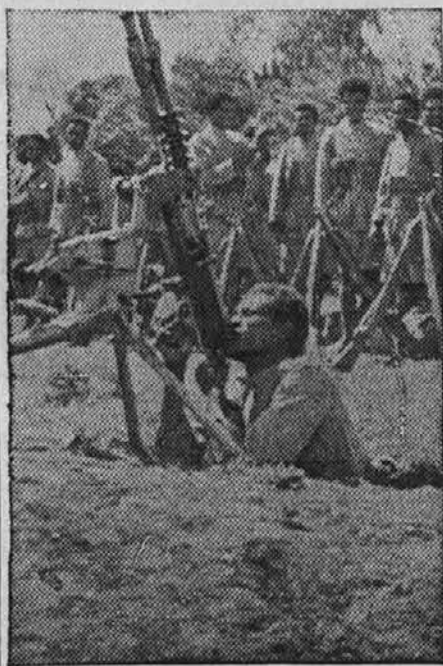
VSTOPNINA: Moški: \$ 1.50 — ženske brezplačno.

Proslavo priredita Sokolsko društvo Buenos Aires I. in I. D. "Tabor"

s sodelovanjem naslednjih organizacij

Jugoslovanska izseljenska zaštita, iz Buenos Airesa
Jugoslovansko Prosvetno Kulturno društvo, iz Bs. Airesa
Društvo "Kosovo", iz Ensenade
Gospodarsko in Podporno društvo Slovencev, iz Ville Devoto
Jugoslavenski Klub, iz Buenos Airesa
Jugoslovansko Podporno društvo, iz Berissa
Društvo "Eslava", iz Buenos Airesa
Jugoslovansko Društvo Uzajamne Pomoči, iz Boke.

Navedene organizacije vabijo vse svoje člane in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo te proslave našega največjega NARODNEGA PRAZNIKA ter da privedejo nanjo tudi svoje znance.



Etiopski vojak se vadi v streljanju proti letalom

malijske meje na južni fronti. Njen namen je bil priti v zaledje Grazianjeve vojske, ki je prodirala proti severu. Po poročilih iz Addis Abebe, ki jih italijanska vlada le deloma zanikuje, je ta akcija imela sijajen uspeh ter je povzročila, da so se morali Italijani umakniti iz Goraheja ter Gerlogubija proti Ualualu. V par dneh so potemtakem Italijani izgubili ozemlje, ki so ga v počasnem napredovanju zasedli po 55 dneh vojevanja.

Ras Desta se baje celo pripravljala, da vpadne v Italijansko Somalijo, ki je le malo zavarovana. S tem bi se položaj Grazianjeve vojske le še poslabšal.

Tudi s severne fronte prihajajo poročila, ki niso nič kaj ugodna za Italijane. Ne le, da se je njihova o-

ARGENTINSKE VESTI

Proslava ujedinenja

Nocoj, v soboto, torej na predvečer našega največjega "narodnega praznika" se bo vršila v dvorani "Centro Almaceneros", ul. Pte. Luis Sáenz Peña 242, blizu trga Congreso velika proslava ujedinenja. Priredila jo Sokolsko društvo Buenos Aires I, in I. D. "Tabor" s sodelovanjem velikega števila drugih društev iz glavnega mesta in pokrajine. Proslava obeta biti sijajna, saj se še za nobeno prireditev ni združilo v složenem sodelovanju, toliko naših društev, kakor za nocojšnjo. Kdor se zaveda pomena, ki ga ima praznik ujedinenja za vse Jugoslovane, osvobojene in neosvobojene, se bo gotovo odzval povabilu prirediteljev ter s tem pripomogel do kar najlepšega uspeha proslave.

Ljubitelji lepega petja še posebej opozarjamo na točko sporeda, ki je tudi za slovenske izseljence nekaj nenavadnega in privlačnega: moška zbor G. P. D. S. iz Ville Devoto in I. D. "Tabora" nastopila skupno z mogočno Hajdrihovo pesmijo "Jadransko morje" pod vodstvom pevovodje R. Rayerja.

V nedeljo, 1. decembra, se bo vršila na pobudo tukajšnjega kr. poslanstva, svečana služba božja v katoliški cerkvi, ul. Constitución 1077. Začetek ob 11. uri.

Na prošnjo, ki jo je naše poslanstvo v Buenos Airesu vložilo potom ministrstva za zunanje zadeve, je argentinska vlada, s svojim dopisom od 20. novembra 1935, dovolila, da smejo Jugoslovani, živeči na ozemlju republike, izvesti na dan ujedinenja, 1. decembra, poleg argentinske zastave tudi jugoslovansko.

Jugoslovansko odlikovanje za arg. zunanega ministra

Odpornik poslov našega tukajšnjega poslanstva dr. Avgustin Mišetić je v torek popoldne izročil argentinskemu zunanjemu ministru dr. Saavedri Lamasu odlikovanje Jugoslovanske krone I. reda, katero mu je podelil kralj Peter II. dne 21. avgusta t. l.

V córdobski pokrajini so zmagali radikali

V Córdobi so v sredo zaključili štetje glasov, oddanih na volitvah dne 8. novembra. Zmagali so radikali, ki so dobili 109.867 glasov; na drugem mestu so konservativci s 104.067 glasovi, za njimi pa pridejo socialisti (3.596), agrarci (1.794), "intransigentes" (166).



Člani abesinske vlade

NIKAR NE POZABITE!

Prihodnjo nedeljo popoldne bo v Armenski dvorani največja prireditev, kar smo jih doslej imeli v Buenos Airesu, saj sodeluje pri uprizoritvi igre "V kraljestvu palčkov" okrog osemdeset oseb! Opozarjamo na oglas v današnji številki!

Za guvernerja je bil izvoljen dr. Amadeo Sabattini, za podguvernerja pa dr. Alejandro Callardo. V pokrajinski poslanski zbornici imajo radikali zagotovljeno večino, v senatu pa ne.

Zmaga radikalov v Córdobi, ki je po važnosti tretja med argentinskimi pokrajinami, je važen dogodek v notranji politiki republike in mu javnost posveča veliko pažnjo. Zmaga je tem pomembnejša, ker si je dosedanja konservativna vlada pokrajine pridobila s svojim nepristranskim postopanjem sloves dobre, sposobne in pravične vlade. V izidu córdobskih volitev pa se zrcali — tako razlagajo mnogi in med njimi "Prensa" — nezadovoljnost javnosti z osrednjo državno upravo, ki je v rokah nacionalnih demokratov.

Nova radio postaja

Včeraj je bila na slovesen način otvorena nova buenosaireska radio postaja L. R. Radio "El Mundo", last založništva Haynes Ltda., ki izdaja tudi znani zelo razširjeni dnevnik. Nova postaja je v tehničnem pogledu prva po kakovosti v Južni Ameriki ter obljublja, da bo oddajala tudi prvovrstne programe.

Požar

V tvornici "Fábrica Arg. de Alpargatas", na ul. Azara, je v sredo zjutraj izbruhnil nevaren požar. Povzročila ga je električna iskra, ki je bila iz motorja velikega dvigala švignila na velik sklad jute. Ogenj se je začel brž širiti ter so delavci v velikem strahu začeli bežati na prosto. Zaposlenih je v tovarni okrog 500 oseb. Prihiti so brž ognjegašci iz okraja Barracas in po treh urah naporenega dela se jim je posrečilo pogasiti požar. Škoda cenijo na 30.000 pesov.

Joan Batten v Buenos Airesu

V nedeljo popoldne je prispela na letališče v Seis de Setiembre slavna letalka Joan Batten, o kateri smo poročali, da je srečno preletela, in sicer sama, Južni Atlantski ocean. Sprejela jo je velika množica navdušenih občudovalcev in sedaj že nekaj dni izkazujejo pogumni letalki v Buenos Airesu vsakovrstne časti.

Fašistična demonstracija

V soboto zvečer so imeli buenosaireski fašisti zborovanje. Ko se je to zaključilo, je skupina udeležencev krenila po ulici Belgrano, vzklikajoč proti predsedniku republike, članom vlade, proti radikalom in socialistom. Bila je že pozna ura, ko so navdušeni mladeniči prišli mimo komisarije št. 6; niso se ustrašili očesa postavbe, marveč so se še bolj navdušili, ko jih policaj pozval, naj se razidejo. Dvanajst jih je policaj zaprla čez noč radi razgrajanja, nekaj pa jih je obdržala še pozneje, ker so zagrešili hujše prestopke.

Dogodki v Plaza Mercedes

O krvavem spopadu med radikali in policijo v Plaza Mercedes smo prejšnji teden obširno poročali. Povedali smo tudi, da so oblasti uvedle preiskavo, ki naj dožene, kdo je povzročil tragični spopad. Preiskovalni sodnik je te dni izpustil iz preiskovalnega zapora nekatere policajce, ki so odredili nadaljevanje kazenskega postopanja proti desetorici radikalov.

K dogodkom v Plaza Mercedes še en zanimiv podatek: v eni izmed volilnih žar so našli, ko so preštevili v Córdobi glasove, dve sami radikalni glasovnici, v drugi žari pa nobene. Ker so imeli radikali v omenjenem kraju svoj volilni odbor, zastopnike na volišču in še druge neprikrite pristase, je vsekakor čudno, da so dobili samo dva glasova.

Nenavadna eksplozija

Pri Humihuasi (San Luis) je tekom nevihte udarila strela v na samotnem kraju nahajajoče skladišče, v katerem je bilo dvanajst kist dinamita. Seveda je nastala eksplozija, ki je bila slišna daleč na okoli.

Štoklja

Preteklo nedeljo je štoklja obiskala hišo našega rojaka Ivana Pečenka iz Ville Devoto; prinesla je zdravo delčko. Mati in otrok se počutita dobro. Zadovoljni materi in srečnemu očetu naše iskrene čestitke!

Hud vihar

V okolici Beazleya, pokr. San Luis, je divjal pretekle dni silen vihar, ki je posebno na treh estanciah povzročil veliko škodo. Odnasel je več streh in v neurju je poginilo znatno število živine.

Zidarska stavka

Stavka zidarjev in delavcev drugih strok, ki so v zvezi z gradnjo, se še vedno nadaljuje. Dasi se najdejo tu pa tam takšni, ki jim je zgolj za njihove osebne koristi, je treba priznati, da je delavstvo doslej pokazalo v tej stavki hvalevredno solidarnost. To je tem bolj pomembno, če pomislimo, da so bili zidarji, radi bornega in nerednega zaslužka tekom zadnjih let, brez slehernih rezerv.

Delodajalci se še vedno upirajo, odklanjajoč upravičene zahteve zidarjev. Ponudbe glede plač so sicer nekoliko zvišale, odklanjajo pa priznanje strokovne organizacije. Jasno pa je, da delavci v tej točki ne smejo odnehati, ako nečajo tvegati, da bo njihov položaj čez par tednov takšen ali pa še slabši, nego je bil pred stavko.

V tesni zvezi z uspehom stavke so interesi tudi velikega števila naših družin, saj je na tisoče naših izseljencev, ki živijo od zidarskega dela. Če bodo delavci složno vztrajali, dasi zahteva stavka tudi od njih velike žrtve, je gotovo, da bodo morali delodajalci kmalu popustiti.

☆☆☆☆☆☆

Dragi starši!

Kaj je za Vas od največje važnosti? Brez dvoma: dobra vzgoja Vašega otroka. Brez posebnih stroškov in z vsem zaupanjem lahko izročite svojega sinčka na vzgojo slovenskemu zavodu.

ASILO LIPA, Villa Madero, C. G. B. A. (Bs. Aires)

GRKI IMAJO SPET KRALJA

Kralj Jurij se je vrnil na Grško, kamor ga je bilo spet poklicalo ljudstvo na podlagi plegiscita. Poročila pravijo, da je bil povsod, in še posebno v Atenah, z navdušenjem sprejet. Vlada namerava reorganizirati vlado, proglasiti amnestijo za vse politične prestopke ter s tem vplivati na pomirjenje duhov.

Amnestija bi bil deležen tudi protimonarhistični revolucionarec Venizelos.

LLOYD GEORGE SNUJE NOVO STRANKO

Po Rooseveltovem zgledu je bil Lloyd George, znani angleški liberalni politik, sestavljen obširen načrt za gospodarsko obnovo dežele. Predložil ga je pred več meseci londonski vladi, ki ga je proučila in — zavrnila, češ, da ni izvedljiv.

Lloyd George pa radi tega še ni vrzel puške v koruzo. Sedaj snuje novo stranko, katere program je vsebovan v njegovem "New Dealu". — Pridobil je na svojo stran že 67 parlamentarcev, propadajočih raznim strankam.

BIVŠI ABESINSKI CESAR UMRL

Lidj Yassu, odstavljeni abesinski cesar, je umrl pred par dnevi v Gara Muleti, kjer je bil konfiniran. — Vladal je Etiopcem od 1910 do 1916, a se je bil svojim podložnikom zameril, ker se je odpovedal koptski veri svojih očetov ter prestopil k mohamedancem. Izbruhnil je upor, ki je Yassuja spravil ob prestol.

Cenjene naročnike, katerim je naročnina zapadla, prosimo, da jo obnovijo, ker so stroški za izdajanje lista veliki in je naše upravnništvo navezano predvsem na naročnine.

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu

Izdeluje obleke po najnovjšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL

SOLIS 1235

(blizu Constitución, U. T. 23—1696)

SVOJI K SVOJIM!

Slov. Babica

Dipl. v Pragi 1. 1908 in v Bs. Airesu 1915, zdravi bolne ženske. — Sprejema porodnice v oskrbo z dežele in mesta. Sprejema od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih pa do 20.

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

LIMA 1217 U. T. 23—3389

Obiščite Krojačnico

L. UŠAJ

V zalogi ima vsakovrstno pomladansko blago iz najboljših tovarn "CAMPER"

GARMENDIA 4973

Bs. Aires — Paternal

„V kraljestvu palčkov“

(Nadalj. s 1. str.)

Vstani, kraljica zdaj,
Ušliš naše želje,
Na glavo krono si daj,
V radost nam, v veselje!

Kako velika pa je njihova žalost, ko ugotove, da je "Anica" mrtva: mrzle so njene roke in blede je njeno obličje. Kraljestvo palčkov se po grezne v veliko tugo. V žalnem sprejodu odnesejo palčki svojo kraljico, da jo polože v stekleno rakev.

V ozadju pa se spet prikažejo vile. Veselo pripešejo in zadovoljne

Krvavi dogodki v Brazilu

Preteklo nedeljo je izbruhnila v nekaterih severnovzhodnih državah oborožena vstaja proti sedanji vladi — Kakor zagotavljajo oblasti, je bila vstaja levičarsko ekstremnega značaja ter se je pozneje razširila tudi na glavno mesto, kjer se je uprl en del letalcev ter en polk.

Upornikom se je posrečilo zavladati za nekaj dni v Natalu in Recifeju, vendar pa je vlada takoj podvzela najstrožje ukrepe za zadušitev upora. Poslala je proti revolucionarjem čete in letala in prišlo je radi tega do krvavih spopadov.

Proti vojašnici v Rio de Janeiro, kjer se je bil spuntal eden izmed polkov, sta nastopila topničarstvo in letalstvo. Vojašnico so z bombardiranjem deloma porušili, deloma pa zažgali.

Po štirih dneh se je vladnim četam posrečilo premagati revolucionarce. En del upornikov je bil pobegnil iz Natala na ladji Santos. — Ladjo pa so dohitele vojne križarke ter jo prisilile, da se je vrnila v brazilsko pristanišče. Na stotine upornikov je sedaj zaprtih in bode prisli pred sodišča.

V vsej deželi je bilo proglašeno obredno stanje za mesec dni. Po celem Brazilu pa sedaj iščejo starega revolucionarja Luisa Carlosa Prestesa, ki je baje zasnoval upor. Ob lasti trdi, da je bil v službi tretje internacionale ter je kot član izvisnega odbora Kominterni imel nalogo, da organizira komunistično revolucijo v Južni Ameriki.

V bojih je bilo na stotine mrtvih in ranjenih.

Izseljensko društvo „TABOR“

uprizori

V NEDELJO, 8. DECEMBRA 1935, OB 4. URI POP. V VELIKI ARMENSKI DVORANI UL. ACEVEDO ŠT. 1353, BS. AIRES (blizu križišča ulic Rivera in Canning)

Ribičič-Grbčev otroško igro:

„V KRALJESTVU PALČKOV“



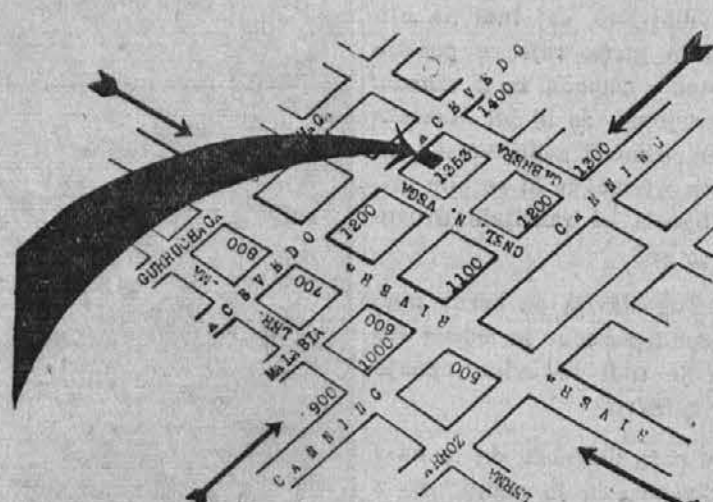
Je to prekrasna pravljica igra v treh dejanjih, s prelepi godbo, petjem, pleši, velikimi oderskimi efekti, kakršne naši izseljenci še niso imeli prilike videti v Buenos Airesu. Nastopijo v njej: kralj palčkov, kraljevi svetovalci, dvorski norček, stražniki, 50 palčkov, gozdne vile itd. Če štejemo igralce, orkester in druge, ki imajo pri igri opravka, vidimo, da

SODELUJE PREKO 80 OSEB!!

NOVOST za Buenos Aires NOVOST ROJAKINJE IN ROJAKI!

"Tabor" se ni ustrašil napora in tudi ne občutnih denarnih žrtv, ki jih zahteva uprizoritev te igre. Pokazati hoče, česa so zmogni naši najmlajši, ki so se začeli učiti našega jezika v šolah na Paternalu in v Villi Devoto. Ti naši najmlajši vas vabijo na prireditev. Odslovite se njihovemu vabilu! Poplačajte boste s tem njihov trud. Ponavljamo da: TAKŠNE IGRE SE NISTE VIDELI!

Kje je dvorana?



Naslednja prometna sredstva Vas pripeljejo v neposredno bližino: TRAMVAJI: 87, 89, 94, 95, 96 in 97; OMNIBUSI: 2, 15, 27, 36, 64 in 68; COLECTIVI: 23, 41 in 56.

Po igri se bo vršila prosta zabala s plesom za odrasle

VSTOPNINA: Moški: \$ 1.50; Ženske: \$ 1.—; člani: prostovoljni prispevki.

so, da se jim je posrečilo rešiti Anico ter jo privedi v naročje zlate mamice.

V pustih in skromnih besedah je to vsebina igre. Oderska vrednost "Kraljestva palčkov" pa je v krasnih efekti, v lepem petju in prelepi glasbi, s katero so preprejena vsa dejanja. Tega pa z besedami ni mogoče opisati.

Otroci, ki se z vneto pripravljajo na sodelovanje, so kar navdušeni in gotovo bo igra navdušila tudi vsa-

kega gledalca, naj si bo mlad ali star, ki bo igro videl in slišal.

In gledalcev bo gotovo prav mnogo, kakor jih ni zlepa na naših prireditvah, saj so celo mnoge argentinske družine že prijavile svojo udeležbo, ko so jim naši mladi igralci ki razlagali, kakšno igro bodo uprizorili.

Opozorite svoje prijatelje in znance na to izredno prireditev naših malčkov in domenite se z njimi, da se je prav zagotovo udeležite!

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584. — U. T. 41.4985

V VSAKEM SLUČAJU

Ko žutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v naši kliniki specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. — Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIC

Naša klinika je edina Slovanska klinika, ki sprejema bolnike v popolno oskrbo, in sicer po jako zmernih cenah.

Izvršujemo tudi operacije Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko. Sprejemamo od 14.-20. ure



SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

Zgodnji sneg

Nagel vremenski prevrat, ki so ga v naših in alpskih krajih povzročile od zapada prihajajoče močne in hladne struje, je imel za posledico, da je temperatura naglo padla in zato je med deževjem začelo snežiti že v torko ponoči in v sredo na planinah. Tam so besneli snežni viharji. Snega je padlo do 50 cm. Tudi na Krimu je nekoliko snežilo in je bil vrh Krima odet v tenko snežno odejo. Sneg na Krimu pa je takoj skopnel.

Zrtve dela

Katastrofa v rudniku Rrtanju, o kateri smo že poročali, je doslej zahtevala že 21 žrtev. V rovu je umrlo 12 rudarjev, med njimi 9 Slovencev, v bolnišnici pa je podleglo poskodbam še nadaljnjih 9 premožarjev.

Za veliki Kamnik

Prebivalstvo Nevelj in Mekinj je na dveh sestankih soglasno zahtevalo priključitev obeh vasi h Kamniku. Zbranih je že nad 75 odstotkov podpisov v obeh občinah. Tudi Podgorje hoče h Kamniku. V praksi se je namreč pokazalo, da majhne občine okrog Kamnika ne morejo upravljanje in odvisijo v svojem gospodarstvu samo od dobre volje banske uprave, ki jih mora reševati z raznimi podporami.

Strašna smrt deteta

V strašnih bolečinah je v Marijeborski bolnišnici izdihnila dveletna Magdalena, hčerka posestnika Ferlanda od Sv. Jurija v Slov. goricah. Puncčko so pripeljali v Maribor vso čisto opečeno. Vse telesce je bila ena sama rana, na trebuhu pa je bilo meso čisto v črno ožgano. Dečletce je doma plezalo na mizo ter prevrnilo po sebi petrolejsko svetilko. Petrolejka se je razbila, tekočina se je razlila po otroku in se vnela. V trenutku je bilo dete v plamenih, ki so jih domači sicer dogasili, vendar pa ji življenja ni bilo več rešiti. Kmalu po prevozu v bolnišnici podlegla ranam.

Prometna nesreča

Na cesti med Slovensko Bistrico in Slov. Konjicami se je pripetila strašna smrtna nesreča: tovorni avtomobil je povozil in usmrtil kmetico in vola. Ko je okoli 7. ure vozil na cesti 1 kilometer od Slovenske Bistrice proti Konjicam posestnik Mohorko s tovornim avtomobilom, je privoila nasproti 28-letna kmetica Gradišnikova s parom volov. Mohorko ni niti slutil, da se bo na popolna odprti cesti pripetila tako strašna prometna nesreča. Kakor bi bilo za kletko je vol tik pred avtomobilom potegnil na levo stran in nesreča je bila neizogibna. Kljub temu, da je bil Mohorko do kraja duhaprisoten in je v zadnjem trenutku hotel nesrečo preprečiti, toda ni je bilo več mogoče, kajti avtomobil je že tresel z vso silo v vola, ki je obležal na mestu mrtve s polomljenimi nogami, na to pa

je vozilo sunilo mlado Gradišnikovo v čelo, da je obležala z zevajočo rano in je nekaj trenutkov po nesreči izdihnila.

Ves prestrašen je Mohorko, ki je bil namenjen v Poljskavo domov, javil strašen karambol oblastem v Slovenski Bistrici, ki bodo uvedle preiskavo. Vse prebivalstvo sočustvuje z mlado, komaj 28 letno kmetico, ki je na tako tragičen način končala svoje življenje.

Nenavadna nesreča

V Radovici pri Metliki se je dogodila na paši nenavadna smrtna nesreča. Dva mlada fantiča, Ljovce Zagar in Stanislav Savara sta pasla živino in stikala po grmovju. V nekem grmu je 16 letni Savara našel zarjavelo lovsko puško. Poklical je tovariša, že naslednji hip je počilo in Savara se je ves v krvi zgrudil. Ravnal s puško tako nerodno, da je naboj v puški eksplodiral in je dobil fant strel naravnost v sree. Bil je takoj mrtev. Seveda išče žandamerija lastnika puške, a težko, da ga bo našla.

Jugoslovanski uspehi na solunskem velesejmu

Beograjsko "Vreme" je nedavno objavilo daljši dopis iz Soluna, ki poroča o poteku in uspehih 10. mednarodnega solunskega velesejma, ki je trajal 22 dni. Kot posebno zanimivost omenja dopisnik velik uspeh klobukov iz Skofje Loke, ki so bili najuspešnejši razstavnih predmetov jugoslovanskega velesejskega paviljona. Tovarna "Sešir" iz Skofje Loke je dobila več naročil kakor v italijanskem paviljonu znana trdnja "Borsalino" in druge. Tudi razstavniki oddelke Rogaske Slatine z lepimi fotografijami je vzbujal veliko zanimanje. Škoda, da te zdravilne vode zaradi visokih carin ni mogoče izvažati v Grčijo.

Vožnja v smrt

Smrtno se je ponesrečil ljubljanski sportnik, tajnik Ljubljanske nogometne podzveze, zabotnik gosp. Ivan Novak.

Novak se je odpeljal v družbi dveh svojih prijateljev, Stanka Logarja in ing. Tavzesa s kolesom proti Turjaku. Vsi trije so zmagali naporno stirmico do turjanskega gradu, kjer so nekaj časa počivali ter južniali, nato pa se vrnili proti Ljubljani. Vozili so že v mraku. Novak, ki je vozil zadnji, je zavpil: "Na pomoč!" nakar sta se njegova tovariša vrnila proti njemu. Našla sta Novaka nezvestnega ležati na tleh. Novak je bil ranjen na glavi udaril se je namreč pri padcu ob obcestni kamen. Prihiti so, še drugi ljudje, ki so Novaka dvignili ter ga prenesli na avtobus, ki je slučajno vozil mimo. Avtobus je prepeljal Novaka v bolnišnico, vendar pa je bila zdravniška pomoč brezuspešna ter je kmalu nato umrl.

FOTO "DOCK SUD"

Darujena za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ

Specialist v modernem slikanju.

Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud

VESTI S PRIMORSKEGA

Draginja na Primorskem

Cene najpotrebnejšim živilom še vedno rastejo tako v Julijski krajini, kakor sploh v vsej Italiji. Kažejo se že znaki, ki napovedujejo bližajoče se veliko pomankanje. Tako je n. pr. prodaja sladkorja že omejena in ti v trgovini ne smejo prodati več kot pol kg naenkrat.

Kako so cene poskočile od 18. julija do 15. oktobra, nam kažejo podatki, ki jih objavljamo v naslednjem. Podatki so vzeti iz uradnega cenika, ki ga je objavil mednarodni odbor za gorisko pokrajino; v oklepajih so cene, ki so veljale tri mesece prej (18. julija):

Polenovka, ki je dnevno na jedilnem listu najširših slojev, 4,80 lir za kg (3,40), surovo maslo 9,80 (8,80), brazilska kava najslabše vrste 28,50 (28), fižol, koks 2,10 (0,90) pšenična moka št. 0 1,60 (1,60), št. 1,55 (1,50), koruzna moka 1,10 (0,90), sir 6 odnosno 8,50 (5,60, 7,20), slanina, visoka 7,20 (6,50), nizka 6,50 (6), mleko 0,80 (0,60), rafinirano olje 6,60 (6,20), olivno olje 6 (5,60), testenine najslabše vrste 1,95 (1,90), riž najslabše vrste 1,45 (1,40), sladkor 6,05 odnosno 6,20 (6,05, 6,20), domača mast 7,10 (5,90) lir za kg, ogelje, ki se splošno rabi kot kurivo, po 35 lir za sto kg. Cene kruha in mesa se v splošnem niso spremenile.

Te dni je bil objavljen tudi cenik nekaterih vrst blaga v trgovini na debelo. Tako se prodaja pšenična moka št. 0 po 152 lir za 100 kg, št. 1 pa 147, št. 2 po 142, koruzna moka po 100 lir.

V približno enaki meri so narasle cene tudi v tržaški, pulski in reški pokrajini.

Nova žrtev

Poročali smo že o nemirih povodno mesto na vsak način nadaljevati, je odigrali po goriskih ulicah. Radi slovenskega petja so fašisti izvalili pretep in je bilo več oseb ranjenih. Nevarne rane je dobil tudi Franc Podgornik, doma iz Vipave, nad katerega se je bil spravil sofer fašističnega konzula. Podgornika so odpeljali v bolnišnico, kjer je ranam podlegel.

Obsodba

Goriško sodišče je sodilo 23-letnega Benjamina Gorkiča, mehanika iz Vrtojbe, ki je bil obtožen, da se ni prijavil k naboru. Obsojen je bil pogojno na dva meseca zapora.

Javna dela v Trstu

Za javna dela, ki jih hoče tržaško mesto na vsak način nadaljevati, je najela občina posojilo 15 milijonov lir, da se dela dovedejo do konca. Predvsem se bo podiralo dalje staro mesto. Med drugim se bo tudi razširila bolnišnica za kronične bolne. Tudi se bo prenesla tržnica iz Corso Cavour na Campo Marzio. Sezida se nova gimnazija Dante Alighieri. Tudi znana Assicurazione Generali bo zgradila novo palačo.

Varnostne naprave v puljski luki

Pulj so zavarovali pred kakim event. napadom. Od rta Kompare do rta Kristo je luka zaprta zoper podmornice in zavarovana z minami. Zato morejo ladje v luko samo po danih znamenjih in s potrebnimi varnostnimi odredbami.

V Jugoslavijo bežijo

O naših fantih, ki bežijo čez mejo na jugoslovansko stran, se pripovedujejo najrazličnejše stvari. Težko je ugotoviti in dognati, koliko te govorice odgovarjajo resnici. Fantje zginjajo z domov tako, da mnogokrat domači niti ne slutijo o njihovih namerah in tudi po več mesecev ne vedo ničesar o njih. Pred kratkim je skupina mladeničev iz Istre, ki so hoteli prekorčiti mejo, naletela na italijansko obmejno stražo. Fantje so pred stražniki bežali, nakar si ti tekli za njimi in streljali vse do Matulj. O nadaljnjem poteku tega incidenta pa ni točnejših poročil. Vsekako so taki slučaji vedno pogostejši vzdolž vse naše meje, posebno se, ko narašča bojazen pred mobilizacijo vsled slabih poročil, ki prihajajo iz Afrike o usodi naših fantov.

Uboj?

V predzadnji številki našega lista smo poročali, da se je blizu Dutovej smrtno ponesrečil Vincenc Škerlavaj, doma z Opčin. Sedaj pa nam poročajo, da je Škerlavaj postal najbrž žrtev zavratnega umora, izvršenega iz sovraštva.

Škerlavaj je bil usodnega dne obiskal svojega tovariša, ki je bil v Komnu na dopustu. Ko se je zvečer vračal na kolesu domov, se je za njim pripeljal neki Komenčan, ga na ovinku dohitel ter, kakor domnevajo, pobil na tla. V zmedenosti je napadalec vzel Škerlavajevo kolo, svoje pa pustil ležati na cesti. To ga je izdalo. Karabinerji so v Komnu že izvršili aretacijo. Ime nam še ni znano.

Ljudje govore, da je ubijalec že od vojne kahal jezo proti Škerlavaju.

Smrten skok iz zvonika

Anton Uršič, star 17 let, doma iz Vrhpolja pri Vipavi, se je bil zaljubil v hčerko posestnika Ferjančiča iz iste vasi. Ker je bil Uršič nezakonski sin, brez slehernega premoženja in rokodelstva ter povrh sva ga se mlad, so se Ferjančičevi protivili poroki.

Fanta je to tako užalostilo, da je sklenil vzeti si življenje. Šel je v zvonik nove vrhpoljske cerkve, skočil in obležal mrtev. Preden je izvršil samomor, si je sam večno uro zvonil, kakor je bil napovedal. Pravil je namreč ljudem: "Ko boste slišali zvoniti večno uro, vedite, da sam sebi zvonim". Pa ni nihče mislil, da bo fant tudi res izvršil, kar je napovedoval.

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de

Falicov

Dr. Félix Falicov

Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181

U. T. 59 La Paternal 1733

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravi za svatbe — Prenosišča \$ 0.70
Za obilen obisk se priporoča cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC

PATERNAL

Osorio 5085

Izseljenci v Severni Ameriki za naše primorske brate

Severnoameriški slovenski listi naznanjajo, da se je v New Yorku osnoval "odbor za zaščito Slovanov v Italiji". Odbor ima namen sedanjosti priliko, ko je javno mnenje vsega sveta mobilizirano proti italijanskemu fašističnemu militarizmu, izkoristiti za to, da se svetovna javnost opozori na trpljenje našega naroda v Julijski krajini. Odbor je objavil naslednjo resolucijo:

Ker živi na ozemlju, ki ga je po svetovni vojni zasedla Italija, kompaktna masa 700.000 Južnih Slovanov, ki so do italijanskega podjarmljenja dosegli visoko stopnjo kulturnega in gospodarskega razvoja;

ker je fašistična vlada v svojem brezobzirnem raznarodovanju oropala te Slovence vseh najbolj elementarnih človeških pravic, zaprla njihove šole, prepovedala njih časopise, uničila njihovo književnost, preprečila vsako kulturno sodelovanje z brati v Jugoslaviji, prepovedala uporabo materinskega jezika v šolah, cerkvah, v javnosti in celo pod lastnim krovom v rodbinah, nasilno poitalijančila njihova imena in to celo na nagrobnih kamenih; razpustila in prepovedala cvetoče kulturne organizacije, brutalno si prisvojila premoženje teh močnih organizacij, nabrano v dolgih letih, v potu in trudu; gospodarsko uničila nekaj premožnih občin in jih dovedla do skrajnega obupa, uničila njihove Narodne Domete, katere so skoraj brez izjeme zažgali fašistični banditi; prepuščala našim bratom na milost in nemilost tem banditom ter izpostavila naše brate najbolj krutemu in sadističnemu poniževanju in nečloveškemu preganjanju, ako so pokazali najskromnejši izraz narodne zavednosti; vlačila njihove voditelje po ječah ali jih zaprla na otoke, okužene z malarijo, ter jih ubijala in mučila v izvršitev obsodb posebnih sodišč, organiziranih v posameh pravici; skratka: ker je uporabila napram tej narodni manjšini postopanje, kakršnega ne pomni svetovna zgodovina;

ker se fašistična vlada, v kljub temu, da nam je odvzela vse pravice, ni najmanj obotavljala, da pokliče neprimerno veliko število naših bratov pod orožje, ter je pripravljena, da jih žrtvuje za "večjo slavo krvavega Rima";

zato, danes, v kritični uri naših bratov, ko fašistična steklina ograja svetovni mir, pozivamo vse civilizirane narode sveta, da ne pozabijo tragične usode naših bratov pod Italijo;

mi vsi izražamo tople simpatije našim bratom v Italiji v njihovi Golgoti kakor tudi tirolskim Nemcem, dodekaneškimi Grkom in protifašistom;

pozdravljamo vsak korak, ki se podvzame in pripravlja za dezertacije v masah ter upamo, da bo ta preizkušnja skoraj dovedla do poloma nečloveške fašistične vlade; pozivamo vse rojake v Jugoslaviji, da legalno preprečijo vsak korak, ki bi mogel pomeniti moralno, politično ali ekonomsko pomoč fašistični vladi v tej krizi;

pozivamo vse Jugoslovane v Ameriki, da se nam pridružijo, ter v tem kritičnem momentu v vsaki posamezni naselbini organizirajo svoj protest v pomoč našim trpečim bratom.

Tako naši izseljenski bratje v Severni Ameriki, katerih akcije tople pozdravljamo. Jugoslovani smo si sploh doslej vedno premalo — da ne rečemo: skoro nič — prizadevali, da svetovno javno mnenje zainteresiramo za ono, kar se dogaja na Primorskem. In vprav zato je vsega priznanja vredna omenjena

pobuda, ki prihaja iz New Yorka. Ker je sedanjost moment za takšno akcijo ugoden, bo gotovo tudi žela uspehe, ki bi jih bilo težko doseči v drugačnih prilikah. Naslov "Odbora za zaščito Slovanov v Italiji" je: 551 Fifth Ave., Room 330, New York City, USA.

Ponavljamo: Tako v Severni Ameriki. Pri nas, v Buenos Airesu, pa imamo izseljence, ki pravijo, da so Slovenci, pa se jim "ne zdi preveč čudno", če so se našli v naši naselbini izseljenci iz Primorske, ki so se šli prostovoljno bojevat za Mussolinija v Afriko, marveč se celo mužajo, da je to dejstvo "hudo zadelo tukajšnje zagovornike nacionalizma"!

Komentar bi bil odveč.

★ ★ ★ ★ ★ ZA KRATEK ČAS

Zavarovalnina

Stiri leta sem plačeval zavarovalnino in ko je končno hiša pogorela — kaj sem dobil?

— Da; dve leti ječe!

Žepar

Sodnik (ječarju): "Odvedite moza nazaj v celico!... Samo pazite, da vam spotoma ne izprazni žepov!"

Žepar: "Ni vredno, gospod sodnik — saj ne premore drugega ko robec in leseno cigaretnico."

KROJAČNICA

"Triestina"

izvrši obleke vsake vrste iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

Nudi Vam tudi velike olajšave v plačevanju

Franc Melinc

BAUNES 187

(vogal Paz Soldan)

Bs. Aires

U.T. 59 Paternal 1262

TOVARNA MOZAIKOV

TEOLINDO RODRIGUEZ

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmora

Koncesionar portlandskega cementa "SAN MARTIN"

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925
BS. AIRES Postaja Paternal

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIC"

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

Bližajo se veliki prazniki:

BOŽIČ NOVO LETO SV. TRIJE KRALJI

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da prežive te praznike v zadovoljstvu: posljite jim svoje božično nakazilo, in sicer, kakor doslej, potom zavoda

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Avda. L. N. Alem 150

Uradne ure: od 8,30 do 19., ob sobotah pa do 12,30.

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELJANOVSKY

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE
IN ZA DRUŽINE. PROVRSTNA POSTEREZBA
IN ZMERNE CENE.

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10—28, Delo provvetro, Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

KROJAČ

ZA POUK IN ZABAVO

ČUDEŽNA ŽLEZA

Ameriški učenjak dr. Hektor Mortimer, profesor na univerzi McGill v kanadskem mestu Montreal, je s svojimi presenetljivimi odkritjem zelo obogatil zdravniško vedo. Spodaj v možganih ima človek žlezo v velikosti lešnikovega jedra, ki je že davno zanimala zdravnike. Od te žleze je odvisna rast človekova. V orjaku in pritlikavcu ne deluje ta žleza normalno, kakor pri normalnem človeku. Do čim vpliva pri človeku orjaške postavne ta žleza na premočan razvoj kosti in veliko višino okostnjaka, vpliva pri pritlikavcu na neznatni razvoj kosti in na okrnitev okostnjaka. Ta neznačajna žleza določa torej človekovo rast.

Zdaj se je pa izjavil prof. Hektor Mortimer v svojem predavanju v zdravniškem društvu mesta Montreal o novem odkritju, s katerim se znatno dvigne pomen te majhne žleze v človeških možganih. Profesor dr. Mortimer je več let proučeval človeške možgane v kraljevski bolnišnici "Viktoria" in po svojih dognanjih pripisuje tej žlezi tudi vpliv na izraz človeškega obraza v celoti odvisen od te žleze na desni spodnji strani možganov. Od njene velikosti, oblike in obsega je po trditvi dr. Mortimera odvisno, ali je človekov obraz okrogel, podolgast, ozek ali širok, skratka ves ustroj in izraz obraza, prav tako kakor velikost rok in nog.

Dr. Mortimer je opazoval mnogih ljudi in pri vseh se je izkazalo, da je njegova ugotovitev pravilna. Vse to mu pa še ni zadostovalo, temveč mu je šlo tudi za to, da prepriča o svojih dognanjih ves znanstveni svet. Zato je svoje proučevanje nadaljeval ter razširil svoje poskuse na podgane. Tu se je izkazalo še nekaj več; podgane so takoj nehale rasti, čim jim je bila žleza odstranjena. Poleg tega je dr. Mortimer ugotovil, da je pri vsakem človeku ta žleza drugačna in iz tega sklepa, da so tudi ljudje različni, da se vsak človek razlikuje od svojega sočloveka in da mora biti drugačen, ker je tudi drugačna njegova žleza. Različna velikost in različni izrazi človeških obrazov so torej delo te žleze.

Dalje pravi dr. Mortimer, da je človek najmanj simetrično bitje na svetu in sicer v sebi samem, v svoji lastni osebi, v svojih okončinah, med katerimi nista dve enaki, roki se razli-

kujeta, nogi tudi. Pa tudi ena polovica obraza je drugačna kakor druga; ena ledvica se razlikuje od druge, eno oko je drugačno kakor drugo. Žleza na desnem spodnjem delu možganov naj bi celo vplivala na cele človeške rase, da se razlikujejo med seboj. Zaradi različnega vpliva te žleze imajo zamorci močnejšo lobanjo od belokozocev. Tudi oblika lobanje mongolske rase in drugih ras je delo te žleze, ki zanima zdaj ves medicinski svet bolj kakor kadarkoli prej.

TISK V ABESINIJ

Ali veste, koliko časnikov izhaja v deželi kralja kraljev? Nič več kakor pol tuceta, to je približno po en časopis za 2 milijona ljudi. Vsi listi izhajajo v Adisu Abebi, in sicer dva v francoščini, po eden v italijanščini in grščini in dva v amharščini, to je, abesinskem uradnem jeziku.

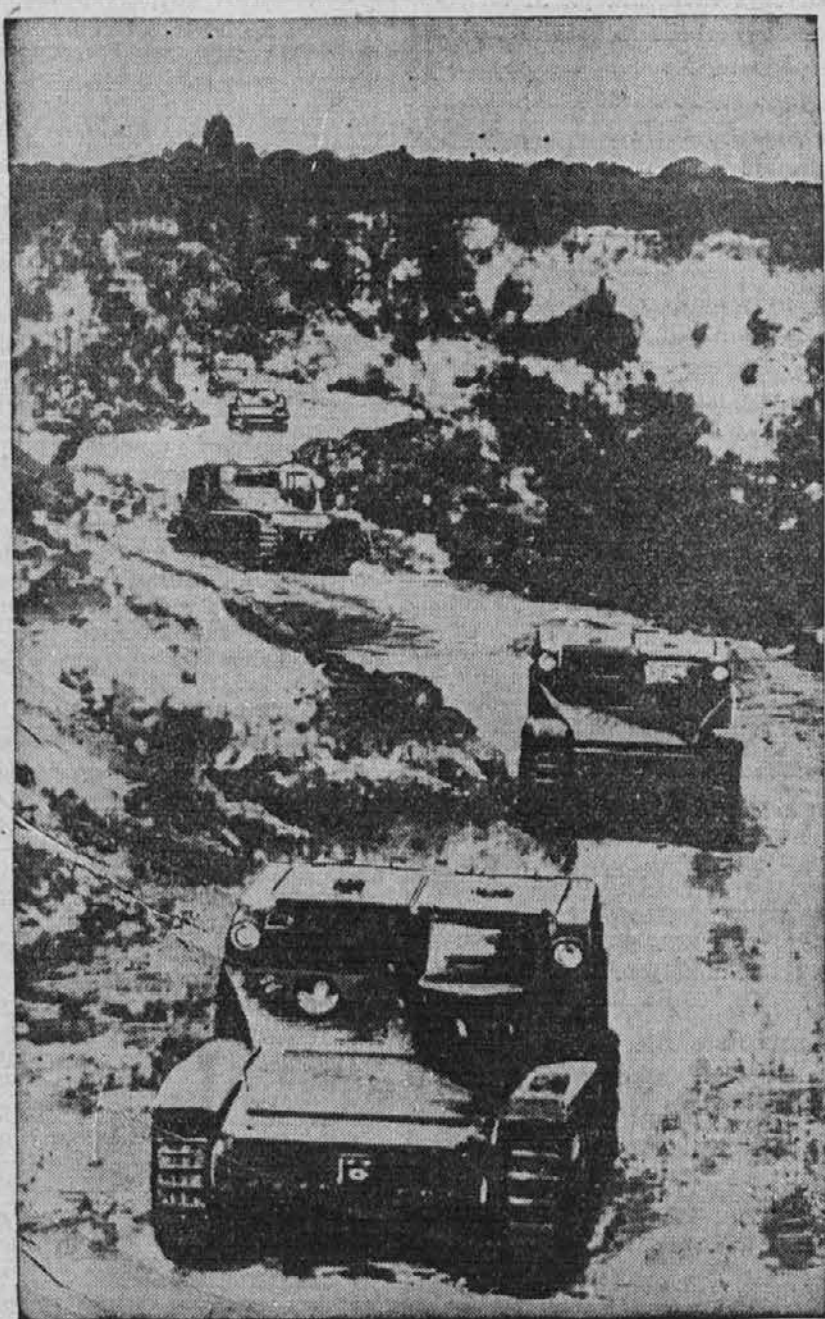
Eden izmed letih se imenuje "Ba-

hanina" in ima med svojimi uredniki zelo visoko osebnost — cesarja samega; vladar napiše lastnoročno vsak dan uvodnik zanj in sam nadzira uredništvo lista.

HUD UKAZ

Kitajska vlada ima v načrtu, da ne sme biti nikogar več, ki bi ne znal brati in pisati. Vlada je ukazala, da morajo tvorničarji in obrtniki prirejati večerne šole, kjer se bodo delavci kaj naučili. Da bodo ukaz tudi izpolnjevali, so določene občutne kazni za tiste, ki se čez leto dni ne bodo mogli izkazati s šolskim znanjem. Celo tako pravi ukaz, da smejo policaji na cesti ustavljati ljudi in jih preskuševati, ali znajo brati in pisati. Če ne bi znali — bodo kaznovani z denarno globo. Bržkone državi primanjkuje denarja.

Kako bo to izvedljivo, je pač uganka, saj ima kitajščina čez 40.000 črk, ki jih poznajo le učenjaki. Sicer jih potrebujejo 2000 do 3000 za navadno uporabo, za časopise itd. Ubogi Kitajci! Ena sama šola jih bo!



Italijanski tanki na abesinski fronti

Ženski kotiček

Tekoče milo

Tekoče milo je pri nas še malo znano, toda je zelo praktično. Zanj govori posebno načelo higijene in štedljivost umivanja. Posebno priporočljivo je tekoče milo za urade, vlake, ladje, sploh povsod ondi, kjer se ob istem umivalniku umiva več neznanih oseb. Pri miljenju rok s trdim milom prenesemo večji del nesnage na milo. Zato ni čudno, da mnogi milo, ki je vsem na razpolago, odklanjajo. Pri tekočem milu pa se nam ni bati, da bi prišla katera koli nečista roka z njim v dotiko. Tekoče milo je namreč v steklenici ali kakih drugih posodi tako zaprto, da ga ne more nihče onesnažiti, ker priteče iz grla steklenice vedno nova količina. To milo se v mnogih državah ne uporablja samo v hotelih, uradih in drugih javnih prostorih, marveč tudi že v mnogih modernih gospodinjstvih. — Kdor pozna praktičnost in higijensko vrednost tekočega mila, mu bo gotovo dal prednost pred milom v kosih.

Omelete

Omelete, z raznimi pikantnimi dodatki nadevane, nam služijo kot uvodna jed; namazane s katerokoli sladko marmelado pa kot sladica. Za omeletno testo zmešamo najprej rumenjake in mleko ali smetano, beljake stepemo v sneg in jih dodamo preden začnemo delati omelete, tako so bolj rahle. Kot nadev uporabljamo lahko tudi najrazličnejše ostanke mesa, ki jih sesekljamo, primešamo kako jajce, kisel smetano, dišave i. dr. Dalje pražene ledice ali jetra; posebno fina so kurja, najfinejša so gosja jetra, pražena in sesekljana, zmešana z zarumeno čebulo, zelenim peteršiljem, rumenjakom. — Dobre so tudi omelete iz testa, kateremu smo primešali domačega sira ali parmezana. — Tudi s špinačo, že prirejeno, ali s kako drugo parjeno zelenjavo lahko nadevamo omelete. — Sladke omelete so zelo dobre, ako jih nadevamo z marmelado od ribeza in jih polijemo s par žlicami rumca.

Migliaji za hišne gospodinje

Ako sveža jajca eno minuto položiš v krop, bodo dalj časa ostala sveža.

Da osvežiš suha zelišča, jih moči eno uro v mrzli vodi, v katero si stisnil sok ene limone.

Ako srebrnina pokaže madeže, jo daj v vodo, v kateri se je kuhala krompir.

Ko postaja krompir star, prideni vodi, v kateri se kuha, nekoliko sladkorja. Krompir bo zadobil okus, kot da bi bil nov.

Sultaneta se je bila onesvestila, a na njenih ustnih se je poigraval lahen nasmešek.

Ammalat jo je ves iz sebe objel; ni poslušal kanovih vprašanj niti očitke matere in tak je bil, da so ga morali s silo potegniti od postelje ter ga spraviti iz spalnice.

Ono, kar je imelo prinesiti smrt bolni mladenki, jo je rešilo; česar niso mogli doseči hribovski zdravniki, je storil slučaj. Bilo je potrebno vzbuditi z močnim pretresljajem ledeno življensko moč.

Sultaneta ni imela podležih bolezi, marveč izčrpanosti, ki je bila njena posledica, kakor svetiljka, ki ne ugašne radi vetra, marveč radi pomanjkanja zraku.

Končno je mladost prevladala. Ono veliko vzburjenje je bilo vzbudilo življenje v globinah arca umirajočega mladenke; po dolgem in mirnem spanju se je Sultaneta prebudila z enim delom onih moči, ki jih je bila prej zgubila; vsa osvežena se je nasmehnila ter rekla materi, katera je slonela nad njeno posteljo:

"Ah, ti si, draga mati? Ne Moreš si predstavljati, kako lahko se počutim, kakor da so mi zrastle peroti. Kako prijetno je spati po tako dolgi nespečnosti, odpočiti si po tolikšnem naporu!"

Sultaneta je vzdihnila, si otrla potno čelo ter nadaljevala:

BAR-RESTAVRACIJA "ZEPPELIN"

25 de MAYO 722 U. T. 31-3977
Izvrstna godba od 3. pop. do 1. po polnoči. Odprto podnevi in ponoči
Pivo iz sodov in v steklenicah.
Quilmes chop \$ 0.25
Samo pristna pijača
Menjevanja denarja po vsakodnevem tečaju

Valerio Godina KONSTRUKTER

zdravstvenih naprav
Konstrukcije, popravila in preuredbe vseh vrst

Velika izbira modernega mozaike

U. T. 59 Paternal 1925
12 de OCTUBRE 1906 Bs. Aires

PRIPOROČAJTE Novi list!



MODAS "WILMA"

Nudimo cenj odjemal-

kam veliko izbero klubov, torbic, svilenih bluz in fantazij.

Izdelujemo fine in navadne obleke. — Gene zmerne.

PRINČIČ & KUKANJA
1468 Rivera 1476

Expreso „GORIZIA"

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROE 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

"TIVOLI" Bar

Zbirališče jugoslov. pomorščakov. — Prvorvrstni orkester. — Menjavanje denarja po dnevnem tečaju. — Govori se slovensko in hrvaško. — 1/2 litra piva: 0.30. — Črna kava: 0.20
Priporoča se lastnik: S P O N Z A
25 de Mayo 666

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dospejo

1. High. Brigade
3. Asturias
4. Conte Grande
6. Espana

Proti Evropi odplovejo

1. Alsina in Cap Arcona
4. Kerguelen
5. C. S. Antonio
6. Asturias in M. Olivia
7. Conte Grande

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	8.20
100 lir	29.80
100 silingov	68.50
100 mark	145.—
1 funt št.	18.—
100 fr. frankov	23.90
100 šil. kron	15.20
100 dinarjev	364.—

REDEK SLUČAJ!

V ul. Dto. Alvarez 2288, vogal Cucha Cucha, najdete veliko izbero vsakovrstnih navadnih in sportnih čevljev in copat po okusu. Zaloga šolskih potrebščin in tobakarna. Spreje mam naročila in popravila po najugodnejših cenah.

ALBERT BELTRAM

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom

Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 2 (višina ulice Cangallo 3500)

MALI OGLASI

SLOVENCI, italijanski državljani, ki žele dobiti argentinsko državljanstvo (carta de ciudadanía) naj se obrnejo na sledeči naslov: Milica D. Hočvar, Try ductora Pública Nacional, Tucumán 586, U. T. 31—3168. Preskrbim tudi potrebne dokumente iz Evrope, posredujem pri nezgodah na delu, za potovanje ali prihod iz Evrope, sestavljam prošnje ter oblikam prevode, ki so pravomočni pri tujakih oblastih.

KDOR ŽELI spoznati samega sebe, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje doboče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. — Zadostuje napisati lastnoročno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucuman 586, Bs Aires. — Pisate lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

PRODA SE kegljišče in kroglišče ul. Dto. Alvarez 2251. Lepa prilika za dva samca. Podrobnosti se izvedo pri lastniku, istotam.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimonios, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588.

ALEXANDER DUMAS:

SULTANETA - KANOVA HČERKA

Ne glede na posledice, ki bi utegnile nastati, sem sklenil ustreči mlademu možu; objel sem ga, pomešal svoje solze z njegovimi ter dejal:

"Pojdi, kamor te kliče srce, prijatelj moj, in dal Bog, da ponesesh zdravje kamor pojdeš, in pa radost. Srečno pot, Ammalat!"

"Zbogom, rešitelj moj!", je vzkliknil moj prijatelj; "zbogom, morda za vedno! Če mi bog vzame Sultaneto, bo vzel tudi moje življenje. Zbogom in Alah naj te čuva!"

Po teh besedah je Ammalat oddirjal v galopu po hribu navzdol, z brzino pečine, ki se zakotali v dolino.

Vem, da boš ugovarjala, ljuba Marija; vendar pa moraš vedeti, da Ahmed kan, najbolj neizprosni sovražnik Rusov, katerega je bil car pomilostil, nas je izdal. Med njim in Ammalatom ni mnogoč nobena zveza — razen če nas tudi Ammalat izda ali pa če se Ahmed odloči, da bo nevtralen. Prvega ni mogoče domnevati in tudi na drugo možnost ni mogoče misliti.

Vendar pa ne bodi v skrbeh, duša moja! Vseh bojazni in vseh nevšečnosti bo konec v onem trenutku, ko bom

tvojo roko približal svojim ustnicam in ko te bom privil na svoje srce.

Na svidenje, srček moj! Na svidenje!

XI.

Na večer istega dne se je Ammalatov konj zgrudil za vedno; mladi mož pa je zahajal drugega ter je dirjal na prejšnjem jedi in pijače; drugega dne, ob enajsti dopoldne in po štiri in dvajsete urni jži, je zagledal Kunsak.

"Kaj bom tam našel? Življenje ali smrt?"

Z bičem in z ostrogami je vzpodbodel konja.

Pred Ammalatom je jeznil človek, ki je vprašal Ammalata, ko ga je zagledal:

"Gotovo si namenjen v Kunsak, na kanov dom?"

"Da", je odvrnil Ammalat.

"Slabo uro si izbral", je odgovoril jezdec ter zmagal z glavo.

"Zakaj? Ali se je kaj neljubega zgodilo v Ahbed kanovi hiši?" je vprašal Ammalat; kri mu je vdarila v glavo in zakolebal je na konju.

"Njegova hčerka Sultaneta je bila hudo bolna".

"In... ali je umrla?" je vzkliknil Ammalat ter strašno pobledel.

"Možno je, da je umrla. Ko sem pred eno uro šel mimo gradu, so ljudje begali sem ter tja. Na stopnišču in na dvorišču so ženske jadikovale, kakor da so Rusi naskočili Kunsak.

Naj bo kakorkoli, ako jo hočeš še videti, podvizaj se!"

Ammalat pa že ni mogel več slišati jezdeca; odjedil je bil v galopu; videti je bilo le še oblak prahu, ki ga je dvigal njegov konj.

Ammalat je prejezdil grič, ki ga je ločil od vasi, kakor blisk je švignil skozi njene ceste, pridrvel je na grajsko dvorišče, skočil s konja ter zdrvel po stopnicah v Sultanetino spalnico, odvijajoč vse, kar je našel na poti, nukre in služkinje. Ne oziraje se na kana ne na njegovo ženo, je dvignil zastor spalnice ter se skoro brez zavesti zgrudil na kolena pred posteljo svoje zaročenke.

Ob nepričakanem Ammalatovem prihodu so vsi navzočni od začudenja vzkliknili.

Sultaneta, blede, umirajoča in že skoro brez življenja, se je ob teh vzklikih zdrznila. Življenje, ki je hotelo že ubežati, se je ustavilo, kakor se trepetajoči plamen sveče umiri baš v hipu, ko človek meni, da bo ugasnil.

"Ali si ti?", je zamrmrala mladenka z bleščočimi očmi ter iztegnila svoji roki proti svojemu ljubljenu.

"Sultaneta govori! Sultaneta govori!" je vzkliknil mladi mož.

"Alah bodi blagoslovljen", je zamrmrala deklica; "sedaj rada umrem, srečna sem!"

Navzočni so mislili, da je že izdihnila ter so začeli obupno jadikovati.